

Mali trgovec

Izida vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 5. septembra 1931.

Štev. 36.

Nova doba v zgodovini Jugoslavije.

Osvobojenje nam je po tolikih krvavih žrtvah in težkih naporih prineslo skupno domovino. Našli pa so se ljudje, ki za svobodo in edinstvo niso imeli pravega razumevanja: ustvarjali so neslogo in kovali iz nje dobiček ter potom razdvajanja izpodjedali temelje naši sveti zemlji.

Narod je z različnimi čustvi gledal na razdejalno delo tistih, ki jih je sam postavil, da čuvajo to najsvetejšo pridobitev izkrvavljenega naroda, zaupajoč v krmeniti značaj in neomajno jugoslovanstvo svojega kralja.

Ko je bila mera polna, ko je pretilo državi in narodu najhujše, je kralj z energično gesto ustavil razdiralno delo tistih, ki bi morali graditi in očuvali državo pred navalom notranjih in zunanjih sovražnikov.

Za zgodovinskim šestim januarjem, ki je bil alarm za vse iskrene Jugoslovane, se je pričelo na razvalinah težko delo duhovnega ujedinjenja troimenega na-

roda v najtežjem času splošne gospodarske depresije.

Konsolidacija države je v tem času že toliko napredovala, da se je kralj odločil dati narodu

novu ustavo

in ga pozvati, da sodeluje pri daljni graditvi srečnejše bodočnosti.

Nova ustava je zgrajena na demokratičnih načelih po sistemu dveh zbornic: parlamenta in senata. Obenem je kralj ustvaril močno nacionalno vlado, v katero je poklical poleg dveh Slovencev: dr. Alberta Kramerja in Ivana Puclja še Kosto Timotijevića, dr. Ivana Pavlečka, Andro Stanića, Pavla Matice in Dragotina Koičca.

Tretji september, kot dan objave nove ustave je nov mejnik v naši zgodovini, je temelj, iz katerega naj vznikne bratska ljubezen, popolna ravnopravnost in svoboda, je vrelec, prinašajoč narodu in državi srečnejšo bodočnost na vseh gospodarskih in kulturnih poljih.

Živel kralj!

Vsakemu svoje!

Padanje cen, ki se venomer naznača kot katastrofalen pojav v gospodarstvu, ni samo posledica povečane produkcije, marveč istočasno tudi posledica zmanjšanega konsuma.

Kakor je povečana produkcija vsled izpopolnitve proizvajalnih strojev in naprav razumljiva, je manj opravičeno

in vsekakor nenaravno istočasno pomanjšanje konsuma.

Sredstev za omejitve produkcije je več in jih zlasti kartelirani producenti s pridom uporabljajo. Nič, vsaj nič učinkovitega pa se doslej ni storilo za odpravo drugega zla s povečanjem konsuma.

Trgovina je vsled skrčenega konsuma najtežje prizadeta, kar nam dokazuje statistika, ki izkazuje nenormalno visoko število konkurzov vsepovsod. Ostala trgovina pa, ki se bavi z neposredno prodajo konzumentom, preživlja težke dneve in se bori za gol obstanek.

Zmanjšanje konsuma je dokaz obubožanja mas.

Istočasno naraščanje hranilnih vlog pa priča, da kriza ni prizadela vseh enako, da je celo veliko število takih, ki imajo od nje dobiček. Kakor se običajno predočuje naraščanje hranilnih vlog kot zdrav gospodarski pojav, ki govori o narodovem blagostanju, nas pogled v današnje razmere pouči o nasprotnem, kajti v tem ugodnem položaju so samo redki »nekateri«, večina pa si pri največjem štedenju ne more privoščiti niti vsakdanjih nujnih življenjskih potrebščin.

Istočasno naraščajo hranilne vloge, istočasno se omejuje obratovanje v skrajnih vseh podjetjih, istočasno se množi število konkurzov in istočasno se večajo dolgovi konzumentov na blagu ter upropoščajajo trgovsko življenje.

Od naraščanja hranilnih vlog nima koristi nihče, ker nam je znano, da se napetost med vložno in kreditno obrestno mero vsled tega ni zmanjšala, in mora podjeten izposojevalec še danes plačevati za kredite tako visoke obresti, da jih ne prenese nobeno solidno podjetje.

Nočemo nastopati tukaj proti štedljivcem. Nasprotno: potrebna in vsakomur priporočljiva je štednja; a istočasno je ob današnji splošni krizi povečano naraščanje hranilnih vlog nelogično.

Zvišanje depozitov, ležečih po bančnih tresorih jasno govori, o zmanjšanju privatne podjetnosti, kar je spričo težkih in negotovih gospodarskih razmer umljivo. Nihče se noče podati v negotovost, boječ se, da izgubi še to, kar investira v novo podjetje.

Česar ne zmore eden, jih zmore več. Pri nas je nedvomno dovolj prostora za ustvaritev industrije. Tudi drugi pogoji so dani. A vendar ne moremo zadnja leta beležiti nobenega važnega dogodka pri industrijalizaciji, zlasti ne ustanovitve delniških družb, ki bi pri njih so-

delovalo večje število delničarjev — z eno samo izjemo.

Veliki depoziti pri denarnih zavodih govorijo za to, da bi se začela industrijalizacija potom raznih bančnih skupin, ki bi imele tako priliko izkoriščati mrtvoležeč kapital. Tudi v tem oziru banke niso pokazale nikake delavnosti. Še več: obstoječi privatni industriji se odpovedujejo krediti in povzročajo vedno nove težkoče, dokler tako, od bančnih kreditov odvisno podjetje končno ne kapitulira in preide v bančno last.

Likvidnost bank, s katero se utemeljujejo visoki depoziti mrtvega kapitala, je že davno prekoračila potrebno višino. Posledice tega čuti gospodarstvo, ki mora plačevati za mrtvoležeči denar visoke obresti.

Vedno bolj se uvaja tudi praksa kratkoročnih kreditov, ki so sicer potrebni, a čuti se pomanjkanje dolgoročnih investicijskih posojil po zmerni obrestni meri.

Dasiravno obstoji kartel denarnih zavodov, se navzlic temu kaže lov za hranilnimi vlogami in s tem lov za prestižem na denarnem trgu, vsled česar so obresti za hranilne vloge, umevno, zelo visoke. Razmere so danes take, da lahko mirno rečemo: kdor denar vloži v kak denarni zavod, ga je spravil na varno; ne riskira nič, poleg tega pa vleče visoke obresti. Nasprotno pa je tudi res, da zastoja v privatni podjetnosti ni povzročil toliko strah pred padanjem cen in slabo konjunkturo, pač pa trezna kalkulacija, ki omogoča vsakomur manj riskantno in bolj plodonosno naložbo razpoložljivega kapitala v hranilne vloge.

Od obrestne mere hranilnih vlog ne odvisi samo višina obrestne mere kreditov, ki so potrebni za poživitev podjetnosti; veliko hujši udarec za narodno gospodarstvo tiči v ustvarjanju ugodnih pogojev za brezskrbno in dobičkanosno, a vendar brezdelno štednjo, ubijajočo sleherno voljo do delavnosti in podjetnosti na vseh gospodarskih poljih.

Visoka obrestna mera hranilnih vlog je skrajno škodljiva skupnim gospodarskim interesom.

Isto je z napetostjo med depozitno in kreditno obrestno mero. Niti združni-

štvu, ustvarjenemu na podlagi samopomoči in porojenemu iz čisto idealnih nagibov, ne moremo v tem oziru pripisovati več razumevanja za skupne gospodarske potrebe kakor ga imajo pridobitna bančna podjetja.

To so glavni vzroki, ki ustvarjajo nedelavnost v podjetnosti in ki omejujejo zaslužek mas ter ubijajo njeno kupno moč in s tem ustvarjajo neprestano padanje konsuma. Seveda ne manjka zagovornikov tega škodljivega sistema; vsaka tuja izguba je nekomu dobiček...

Tolikokrat poudarjana skupnost gospodarskih interesov se izigrava v medsebojni borbi za prestiž, za doseg čimvečjih ugodnosti za lastno gospodarsko panogo. Tam, kjer bi morala vladati harmonija in razumevanje za potrebe drugih panog, kjer bi se morali v največji meri upoštevati tudi splošni socialni oziri, se bije ljuta in brezobzirna dobičkarska borba, če tudi zavita v pozlačen papir in okrašena s privlačnimi, naravnost idealno-človekoljubnimi gesli.

Padanje cen . . .

Kočljiva točka, ki se najenostavneje pokaže lahko samo iz njene škodljive strani. Resnica pa je ravno nasprotna: padanje cen, kakor trenutno slabo vpliva na trgovino, je edini dokaz v današnji dobi, da se končno vendarle pojavi tudi pri gospodarskih barki rešilni golobček z oljkovo vejico.

Nekaj drugega je, kar je skrajno škodljivo pri tem padanju cen, to je zopet: nesorazmernost pri indeksu različnih proizvodov. Dočim so nekateri produkti, zlasti agrarni, padli globlje, se drugi zopet skoraj stalno vzdržujejo z umetnimi sredstvi na stari višini, dasi ravno bi morali iti navzdol še nižje kot agrarni proizvodi. Obenem pa opažamo, da se baš pri tistih proizvodih, ki so globlje padli uganja dumping, ki ni nikaka sovjetska specijalitet, marveč splošno orožje svetovne trgovinske politike.

Naravni regulator cen, ki se je izražal v razmerju povpraševanja nasproti ponudbi, upoštevajoč pri tem produkcijske stroške, se je popolnoma umaknil v ozadje; nadomestila ga je volja raznih kartelov, ki ob sodelovanju in v

borbi s carinsko politiko posameznih delov sveta vedri in oblači po mili volji.

Umetna regulacija cen naj bi dosledno zasledovala dvojce ciljev: 1. zmerna, razmeram prilagodena rentabilnost produkcije in 2. potrebe konsumentov. Dočim se prvi pravec največkrat izigrava s pomočjo napačnih kalkulacij, se za drugo načelo nihče ne briga.

En sam bežen pogled v današnje razmere nam pokaže, da zaslužek mas navzlic padanju cen še daleč ne dosega življenjskega standarda.

V socialnem, pa tudi neposredno v trgovskem življenju se najtežje občuti med vsakdanjimi življenjskimi potrebščinami zlasti neznosna draginja stanovanj in lokalov. Težko obremenitev življenjskih potrebščin predstavljajo tudi visoke davščine, ki jih morajo plačevati trgovci, in jih potom blagovnih cen zopet prevaliti na konsumenta.

Uravnovešenje cen in potrebni ukrepi za poživitev podjetnosti in potom tega ustvaritev enakih obstojnih pogojev za vse delavoljne in delazmožne je prvi pogoj k izboljšanju.

Zapostavljanje koristi in potreb ene ga pa se radi nerazdružne povezanosti gospodarskih in socialnih interesov vedno povrne v obliki udarca na splošno gospodarstvo, pri čemer tudi korist poedinca ali posameznih skupin nikdar ni tako visoka, da bi zamogla odtehtati le delček splošno povzročene gorja.

Kadar se bo v našem gospodarskem življenju pričelo izvajati in nepristransko geslo: »Vsakemu svoje!« bo tudi izginila zadnja senca sedanje depresije.

irajen vir

zaslužka

nudi prodaja

MAGGI-jevih

izdelkov za juhe

Par besed o skladišču.

Ne bo odveč, če stopimo za trenutek tudi tja, kamor trgovec le redkokdaj usmeri svoj kritični pogled. Vsakemu, tudi najmanjšemu trgovcu tako potrebno skladišče je le v izjemnih primerih deležno tiste pozornosti, ki mu pristoji. Res je, da skladišče navadno ni dostopno javnosti, odjemalcem in da vsled tega ni potreba v njem vzdrževati toliko blišča kot v trgovskem lokalu samem. Vendar pa moramo od vsakega skladišča zahtevati, da ustreza sledečim zahtevam:

1. da je suho in zračno, da se ne kvira v njem blago,
2. da je snažno, brez golazni in mrčesa,
3. da je pregledno.

Koliko blaga se je pokarilo v vlažnih, premalo zračenih in snaženih ter od golazni zasadenih skladiščih. Koliko škode ima vsak trgovec tudi vsled premajhne preglednosti skladišča.

Najbolj udomačena je napaka, da se v večini naših skladišč poleg raznih živil nahajajo tudi ostrodišeče tvarine, kakor: petrolej, bencin in slično. Če tudi so te tvarine hermetično zaprte, vendar je užitno blago stalno izpostavljeno nevarnosti, da se navzame njihovega duha vsaj v slučaju kake poškodbe. Tudi zakon o nadzorstvu nad živili predpisuje, da morajo biti ostrodišeče, neužitne tvarine ločene od živil.

Škoda, ki nastane vsled tega, ne izpostavlja trgovca samo nevarnosti, da izgubi blago na vrednosti ali da postane za konzum sploh nesposobno in ni edina slaba posledica. Včasih se je blago navzelo tujega duha v tako majhni meri, da je trgovec niti ne opazi in prodaja živila nemoteno naprej v dobri veri, da prodaja dobro, zdravo blago. Opazijo pa to odjemalci, ki se upravičeno čutijo prevarane, ker so dobili za svoj dober denar manjvredno ali celo popolnoma ničvredno blago. To je dobra reklama za vašega soseda.

Ze zato, da se obvaruje škode, ki lahko nastane vsled različnih, kvarno vplivajočih svojstev enovrstnega blaga na blago druge vrste, skrbi predvaren

trgovec, da ima po možnosti vsaj dvoje in po potrebi tudi več ločenih skladišč.

Snaga v skladišču je poglavje zase. Tudi v tem oziru so posledice malomarnosti veliko večje kot si trgovec predstavlja. Ne gre samo za po miših, podganah, moljih in sličnih golazni neposredno povzročeno škodo. Razni znaki na blagu opozorijo stranke na te nevarnosti, in posledica je: zmanjšanje števila odjemalcev. Uspešno zatiranje teh škodljivcev v skladišču ni vezano z bogvekakimi velikimi stroški. Vsekakor pa je lažje obdržati lepo urejeno in večkrat snaženo skladišče stalno v popolni snagi, kakor pa spraviti zane-marjeno, od golazni oblegano skladišče v dobro stanje. Sredstev za odpravo golazni imamo dovolj. Potrebno pa je, da opravi tu svoj posel tudi zidar, ki naj zamaši z betonom ali vsaj z steklom pomešanim apnom njihova skrivališča in izhodišča. Tudi belenje sten z apnom uničuje zalego mrčesa.

Skladišče naj bo kolikor mogoče pregledno, ker vam nudi s tem hitro ugotovitev, katero blago potrebujete, pa tudi o razni šari in navlaki, ki se je tekom časa nakopičila v skladišču, imate lepši pregled. Take navlake se skušajte čimpreje iznebiti, če tudi globoko pod ceno. Nikakor pa je ne oddajajte kot polnovredno blago, ker se bo to maščevalo nad vami samimi. Izkušnja uči, da se take »dobre kupčije« še nikdar niso izplačale, kakor je gotovo res, da se vam še manj izplača držati tako blago na skladišču. Za nekatero blago najdete morda kupca v vašem lastnem dobavitelju (v tovarni), če je vrsta blaga taka, da ga zamore zopet spremeniti v surovino in nanovo predelati. Razna pokvarjena živila so morda še vedno uporabna kot krmilo za živino.

Odprava navlake ni potrebna samo vsled tega, ker kvira dober izgled in dobro ime, marveč tudi iz čisto ekonomskega ozira, ker izgublja iz dneva v dan vedno več na svoji vrednosti, obenem pa leži v njej kolikortoliko mrtvo naloženega denarja. Vsako odlaganje vam prinaša samo izgubo. Na neškodljiv način pa se navlake iznebite samo te-

daj, če jo po izredno nizki ceni prodaste kot manjvredno blago. Spreten trgovec si zna tudi z navlako napraviti dobro in učinkovito reklamo. Nepopravljivo škodo pa utрпи vsak, ki zamolči slabe strani prodane navlake, da dobi na ta način nekaj dinarjev več zanj.

Splošna napaka je tudi razvada, da ponekod ne ločijo skladišča od prodajalne ter se mora skoraj sleherno malenkost sproti prinašati v prodajni lokal.

Red, ki naj v skladišču omogoči hitro preglednost, mora vladati tudi v upravnem oziru. Načelno naj se potrebno blago daje v trgovino v večjih množinah, ki zadoščajo vsaj za teden dni.

Kjer še ni upeljane kontrolne skladiščne knjige, kakor smo nje vodstvo opisali že v razpravi »Uprava trgovine«, naj se upelje, če tudi oskrbuje skladišče trgovec sam, ker je to važen statističen pomoček, obenem pa omogoča trgovcu kontrolo nad stanjem skladišča in nad prodajo samo. Vodstvo kontrolne skladiščne knjige je popolnoma enostavno, ne vzame mnogo časa in se ga opravi brez posebne zamude mimogrede.

Skladišče bo šele tedaj odgovarjalo zahtevam današnje dobe, kadar bo urejeno tako, da se trgovec ne bo sramoval ob vsakem času pokazati ga komurkoli.

Gospodarske beležke.

Bolniško zavarovanje trgovskih vajencev.

Ker zaračunava OUZD v Ljubljani za zdravljenje trgovskih in obrtniških vajencev (če so oboleli pa niso zavarovani) od delodajalcev povračilo po 12 Din za vsak bolezenski dan, kar je vsekakor previsoko, je naša Zbornica za TOI poslala Središnjemu uradu v Zagrebu opozorilo, v katerem poudarja da bi bili stroški privatnega lečenja manjši ter prosi Središnji urad, naj zahtevke nasproti trgovcem in obrtnikom, ki so itak preobremenjeni z drugimi dajatvami, zniža vsaj za polovico.

Povečanje naših ladjedelnic.

Velika francoska ladjedelnica »Societe Anonyme des Atelier Chantiers de la Loire« je razširila svoje delovanje na Jugoslavijo ter kupila že več ladjedelnic, ki jih namerava združiti v veliko, vsem modernim zahtevam ustrezajočo ladjedelnico v Splitu.

Nazivi državnih uradov.

Uprava dravske banovine v Ljubljani je z okrožnico opozorila, da je pridevnik »kraljevski« po zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o notranji upravi dopusten samo za urad banske uprave, za vse ostale pa nedopusten, ker v zakonu ni osnovan.

Državna subvencija za nabavo semen.

Naša vlada je iz državnega kmetijskega zaklada dovolila podporo v znesku 1.400.000 Din za nabavo boljših vrst semenja, ki se bo med kmetovalce, zlasti med one, ki so prizadeti po vremenskih uimih, razdelilo brezplačno, deloma pa proti povračilu v naturi ob priliki prihodnje letine. Na Dravsko banovino odpade od te podpore 140.000 Din.

Revizija banovinskih mej.

Z ozirom na gospodarske potrebe ter na geografski položaj posameznih pokrajin je kralj te dni podpisal zakon o spremembi nekaterih banovinskih mej ter prehajata po tej reviziji Črnomelj in Metlika s pripadajočim srezkim teritorij zopet k dravski banovini, čabarski srez pa bo priključen k savski banovini.

Nov način žigosanja v Italijo uvožene živine.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da je Italija uvedla mesto dosedanjega kovinskega žiga za živino, ki se tja uvaža, nov ognjeni žig, v obliki črke »E« v višini 6 in širini 3 cm na desni strani gobca. Žigosanje mora oskrbeti uvoznik na obmejni carinarnici na lastne stroške.

Uvoz prašičev v Avstrijo.

Na predlog kmetijskega ministra je določeno, da se naš ugodnostni kontingent prašičev za uvoz v Avstrijo (21.000 komadov razdeli po posameznih banoavinah ter odpade na Dravsko banovino 3000 komadov. Največji del kontingenta je določen Dunavski banovini (5000 komadov), ostanek pa je sorazmerno dodeljen drugim pokrajinam. Ta odredba je bila potrebna zlasti vsled tega, ker se je pričel pri nas forsirati izvoz svinj v Avstrijo in bi bile lahko vsled forsiranega izvoza ene pokrajine oškodovane druge. Če bo izvoz svinj iz naše države tako hitro napredoval, bo nam določeni kontingent že v kratkem pokrit.

Povečanje domače produkcije soli.

Uprava državnih monopolov je sklenila povečati dosedanje solarne (v Kreki in Simin Hanu za kameno ter v Pagu in Stonu za morsko sol), poleg tega pa zgraditi novo veliko obmorsko solarno v Ulčinju, da bo domača produkcija že v letu 1934 sposobna kriti celotno potrebo v državi.

Statistika brezposelnih.

Glasom statistike delavskih borz je brezposelnih v državi znašalo začetkom meseca julija 4585 in se je koncem julija skrčilo na 4431. Dejansko je število brezposelnih veliko večje.

Naraščanje tovarnega prometa.

»Saobračajni vestnik« poroča, da je bilo v času od 1. do 26. avgusta na naših postajah natovorjenih 101.299 vagonov nasproti lanskim istodobnim 95.528. Pričetek izvozne sezone je tedaj ugoden in se je v tem času naložilo 5771 vagonov več kot lani.

Posipanje živinskih vagonov z nasteljo.

Ker morajo biti z živino in s prašiči natovorjeni vagoni nasteljeni, je železniška uprava določila, da naj izvrši železnica posipanje vagonov z nasteljo, če je to izvoznik opustil ter naj zabeleži na tovarni list opazko: »Železnica posipala«. Nasteljanje se seveda v tem slučaju zaračuna po precej visoki tarifi, na kar opozarjamo trgovce z živino.

Zamenjava starih menic.

Uprava državnih monopolov bo zamenjala iz prometa potegnjene stare menice za nove do 7. novembra t. l. Za zamenjavo je treba vložiti nekolekvano prošnjo, v kateri je navesti vrsto in število menic, za katere se prosi zamenja.

Pridelek tobaka.

Po dosedanji cenitvi bo znašal letošnji pridelek tobaka okoli 17 do 18 milijonov kilogramov. Ker ga porabimo v državi približno 10 milijonov kilogramov, ostane okoli 8 milijonov kilogramov za izvoz.

Poraba sladkorja v državi.

Po poročilih tvornic sladkorja so te leta 1929 oddale domačemu konsumu 8899 vagonov, lani pa 9380 vagonov sladkorja. Ker je domača produkcija večja od konsuma, so naše tvornice izvozile izvozile leta 1929 1273 vagonov, lani pa 797 vagonov.

Če pritejemo k domači porabi še uvoženi sladkor (leta 1929 281 vagonov, lani pa 188 vagonov), se je poraba sladkorja v državi v letu 1930 povečala za 388 vagonov in je znašala 9568 vagonov.

Produkcija sladkorja.

V vseh evropskih državah se po prvih cenitvah računa z manjšo produkcijo sladkorja kakor lani. Lansko leto so evropske države (brez Rusije) pridelale 8,611.000 ton sladkorja, letos pa se računa s pridelkom 6,447.000 ton, tedaj 2,164.000 ton manj kot lani.

Pridelek Rusije, ki je znašal lani 2 milijona ton, se ceni letos na 2,7 milijona ton, vsled česar bo — všteti Rusiji — znašal letošnji pridelek 9,147.000 ton nasproti lanskim 10,611.000 tonam. Navzlic visoko povišanemu pridelku Rusije bo tedaj letošnji pridelek sladkorja še vedno za 1,464.000 ton manjši kot lansko leto.

Predaja obveznic stabilizacijskega posojila.

Po sporočilu Državne hipotekarne banke so prispele obveznice stabilizacijskega posojila ter jih podpisniki dobe v zameno za začasno izdane obveznice pri tistem denarnem zavodu, kjer so posojilo podpisali, od 7. t. m. naprej.

Novi potni listi.

S prvim septembrom so bili izročeni prometu novi potni listi po angleškem vzorcu na 32 straneh. Potni list dobe trgovci proti predložitvi krstnega lista, domovnice in dveh slik, obenem pa morajo izpopolniti predpisani formular. Kolekovina znaša 18 Din, formular 1.50 Din in potni list 20 Din.

Izvoz banaškega vina.

Po poročilu Zbornice za TOI v Velikem Bečkerekcu se je izvoz vina iz Banata teko mzdajnih let kretal v sledečih množinah:

leta:	hl	vrednost Din:
1927	92.089	46.162.000
1929	52.239	24.733.000
1930	124.002	48.400.000

Letos v prvem polletju je znašal izvoz 80.873.000 hl v vrednosti 30, 508.000 dinarjev. Izvoz je tedaj v konstantnem napredovanju.

NAŠA ZUNANJA TRGOVINA.

V zadnji številki smo objavili podatke našega izvoza v juliju.

Glasom novejšega poročila generalne direkcije carin pa izkazuje uvoz v mesecu juliju 100.800 ton v vrednosti 388.1 milijona dinarjev ter je po tonaži za 40.300 ton, po vrednosti pa za 189.3 milijona dinarjev manjši kot lansko leto v istem mesecu.

Glavni predmet našega julijskega uvoza (z vrednostjo v milijonih dinarjev), katerim v oklepaju dodajamo številke iz lanskega julija, so bili sledeči: bombaž 7.8 (12.6), bombaževo predivo 29 (38), bombaževe tkanine 26.1 (47.1), volna 0 (7.8), volneno predivo 7.7 (11.6), volnene tkanine 12.2 (19.1), svileno predivo 5.8 (7.5), svilene tkanine 3.5 (9.7), železo in izdelki 43.8 (37.5), stroji in aparati 36.2 (42.3), elektrotehnični predmeti 20.2 (16.9), prevozna srestva 14.1 (16.8), premog 12 (20.8), kava 7.5 (10.5), steklo 4.7 (7.7).

Nazadovanje uvoza tekstilij in tekstilnih sirovin priča o slabi konjunkturi, dasiravno je nekoliko znižanja vrednosti pripisovati tudi padanju cen. Skupna vrednost lani v juliju uvoženih tek-

Nekaterim naročnikom, ki so v daljšem zaostanku, smo pretečein mesec razposlali opomine za poravnavo naročnine.

Mnogo teh se opominom še ni odzvalo, dasiravno so zneski malenkostni.

Ker se taki zaostanki pri nas naberejo v občutno visoke vsote, ki nas ovirajo v poslovanju, tem potom ponovno in nujno prosimo zaostankarje, naj ne odlašajo s poravnavo.

Mi vršimo svojo dolžnost v polni meri, zato pričakujemo, da tudi vi izpolnete svojo!

Istočasno naj vam sporočimo veselo novico, da bomo s prvim novembrom list razširili na več kot dvojni obseg brez vsake podražitve.

stilij in tekstilnih sirovin je znašala 153.4 milijona dinarjev, letos pa znaša skupna vrednost uvoženih tekstilij in tekstilnih sirovin 92.1 milijona dinarjev; tedaj je padla za 61.3 milijona dinarjev ali skoraj za 40 odstotkov.

Ker je znašala vrednost izvoza v juliju 351.3 milijona dinarjev, je trgovinska bilanca tega meseca zaključena zopet s pasivo v znesku 36.8 (lani 63.5) milijona dinarjev.

Celokupna trgovinska bilanca za prvih sedem mesecev izkazuje v primerjavi z zadnjimi leti sledeče rezultate (z vrednostjo v milijonih dinarjev):

leto:	izvoz:	uvoz	pasivnost:
1931	2667.1	2969.7	302.6
1930	3876.3	4055.5	279.2
1929	3610.4	4334.2	723.8
1928	3180.8	4416.9	1236.1

V primerjavi z lanskim letom je vrednost izvoza padla letos za 1209.2 milijona dinarjev ali za 31%, vrednost uvoza pa za 1085.8 milijona dinarjev ali za 26.7%.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozličkov
ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

ZNAČILNE ODREDBE GLEDE BANČNE OBRESTNE MERE.

Kadar se govori o obrestni meri kreditov, se kaj rado naglašča, da znaša obrestna mera pri nas le največ 12%, kar je sicer deloma res v izjemnih slučajih. Postranske dajatve: razne provizije, manipulacije in drugo, seveda, ne štejejo, dasiravno te postavke dajatve niso ravno neznatne ter so znani slučajji, ko so dosegle višino obrestne mere same.

S tem ni rečeno, da tudi popolnoma čisto 12% obrestovanje posojil razmeram primerno. Gospodarski položaj pri nas je tak, da bi se rentiralo v investicije naloženo posojilo edino v tem slučaju, če bi obrestna mera, všteti tudi vse postranske dajatve znašala največ

7%, ker bi tudi vsaj deloma odgovarjalo predvojnimi razmeram, ko tudi kapitala ni bilo na razpolago in se je ta najvišja obrestna mera vzdržala tudi v času najostrejših denarne krize.

Značilna za razmere, vladajoče v nekaterih pokrajinah države je najnovejša odredba ministra za trgovino in industrijo, s katero označa štiriindvajsetodstotno obrestno mero (všteti postranske dajatve) kot najvišje zakonito dopustno za področja bivše Hrvatske-Slavonije, Srema, Bačke, Banata, Bosne in Hercegovine. Ta odredba dopušča domnevo, da se je celo ta visoka obrestna mera večkrat prekoračila.

NOVOSTI PRI PRODAJI TOBAKA IN TOBAČNIH IZDELKOV.

Kakor znano, je monopolska uprava uvedla praktično pakiranje cigaret po 20 komadov, poleg tega pa lepo opremljene zbirke cigar in cigaret za potovanja in reprezentanco.

Monopolska uprava pa skuša poleg domače potrošnje dvigniti ugled našega tobaka in tobačnih izdelkov tudi v inozemstvu. Dočim smo doslej izvažali edino le sirovo tobačno listje v nepredelanem stanju, ker so vse inozemske države zaščitile svojo tobačno industrijo z visokimi uvoznimi carinami za tobačne izdelke, se monopolska uprava sedaj živahno udeležuje inozemskih razstav ter razstavlja tudi tobačne izdelke: cigare-

te, cigare in slično v okusni eksportni opremi. Kvaliteta in okusna oprema sta dosegli, da se je pričelo sedaj (če tudi v manjših množinah) izvažati celo tobačne izdelke navzlic visokim carinam.

Te dni je bil izdan tudi lepo opremljeni cenik tobačnih izdelkov z opisom prodajnih pogojev za inozemstvo v angleščini in francoščini.

Naši javnosti je gotovo manj znano, da dovoljuje Monopolska uprava 50% popusta na ceni za vsakogar, ki želi tobačne izdelke nakupiti za inozemstvo že v prav majhni količini. Pri večjih nakupih je seveda popust znatno večji.

Po širnem svetu.

Amerika znižuje carine.

Po vestih ameriških listov se pripravlja predlog za 20% znižanje uvoznih carin, ki bo skoraj gotovo prodrli, ker ga stavijo večinske stranke.

Obrestna mera v Romuniji zvišana.

Sindikata romunskih velebank je zopet znižal obrestno mero za hranilne vloge na 5% brez odpovedi ter na 5 1/2% za vloge z najmanj trimesečno odpovedjo.

Ogromno notranje posojilo Združenih držav.

Da uravnesijo državni proračun so Združene države razpisale notranje posojilo v obliki dolgoročnih bonov v znesku 1100 milijonov dolarjev (62 milijard dinarjev). Posojilo se bo obrestovalo po 3 odstotke in povrnilo v 20 do 24 letih.

Zopet znižanje diskonta v Nemčiji.

Nemška državna banka je dne 1. t. m. ponovno znižala diskontno mero od 10% na 8%.

Veliko posojilo Angliji.

Te dni so bila uspešno zaključena pogajanja za najem kratkoročnega posojila za Anglijo v znesku 80 milijonov funtov (22 milijard dinarjev). Polovico posojila se podpiše v Združenih državah, polovico pa v Franciji. Obrestovanje je določeno na 4·25 odstotke, stroški pa na 2·75 odstotkov.

Angleške investicije v inozemstvu.

Londonški »Economist« poroča, da znaša vrednost v inozemstvu naloženih angleških investicij 2452 milijonov funt-sterlingov ali približno 675 milijard Din. Skoraj tri četrtine te ogromne vsote (1818 milijonov funtov) je investirano v angleških dominijonih ter odpade na ostali svet 634 milijonov funtov.

Ugodnosti za madžarsko žito v Franciji.

Te dni so se končala francosko-madžarska pogajanja s sklepom dopolnilne pogodbe, po kateri daje Francija ugodnosti za uvoz madžarskega žita, Madžarska pa za uvoz raznih francoskih industrijskih izdelkov.

Madžarska znižuje plače.

Po finančnem sanacijskem načrtu se s prvim septembrom znižajo plače in pokojnine državnih uslužbencev za 5 do 15 odstotkov, in sicer v nižjih kategorijah manj, v višjih pa več. Pokrenjena je tudi akcija za znižanje plač pri vseh samoupravnih oblastvih.

Sedem milijonov brezposelnih v Ameriki.

Po zadnji statistiki ameriških delavskih organizacij je število brezposelnih v Združenih državah narastlo že na 7 milijonov. Ker ni izgledov za izboljšanje delovnega trga, se s strahom pričakuje bodočnosti.

Brezposelnost v Švici.

Tudi v Švici se kažejo posledice evropske gospodarske depresije v naraščanju brezposelnosti. Posebno velik zastoj je v urarski in strojni industriji. Konec junija izkazuje statistika okoli 15.000 nezaposlenih in okoli 34.000 deloma zaposlenih delavcev.

Zakon proti dvojnemu zaslužku.

Vedno naraščajoča brezposelnost je prisilila avstrijsko vladu, da je sestavila zakonski predlog proti dvojnemu zaslužku, ki bo te dni predložen parlamentu in skoraj gotovo tudi sprejet. Po tem zakonu ne bo smel imeti dvojnega (postranskega) nameščenja nihče, čigar dohodki znašajo nad 400 šilingov (3200) Din mesečno. Za vsakega nepreskrbljenega družinskega člana bo dovoljenih nadaljnih 50 šilingov. S tem namerava vlada napraviti konec dvojnemu zaposlenju in visokim prejemkom nekaterih ter pripraviti mesto brezposelnim in jim omogočiti zaslužek. Slična uredba bi bila umestna tudi pri nas, kjer nekateri prejemajo dvojno, trojno in celo večkratno visoko plačo, drugi pa zopet nimajo prav nobenega zaslužka.

Češkoslovaško-madžarska pogajanja.

Pogajanja za sklep trgovinske pogodbe, ki so potekale v zadnjem času ugodno, so se začasno prekinila ter se nadaljujejo v kratkem v Pragi.

Brezposelnost v Kini.

Na Kitajskem, kjer je statistika zelo pomanjkljiva, se ceni število brezposelnih na 200 milijonov oseb, kar znači, da je tam brez posla domala vse delazmožno prebivalstvo. Svet se ozira s strahom v to ogromno državo, ki jo utesnejo boljševiki izrabiti v svoje namene.

Slaba žetev na Madžarskem.

Uradno poročilo madžarskega poljedelskega ministrstva kaže, da je žetev izpadla še veliko slabejše kot se je cenilo v avgustu.

V milijonih meterskih stotov znaša letošnja žetev v primerjavi z lansko sledečo množino:

	letos:	lani:
pšenica	16·8	23·0
rž	5·3	7·2
ječmen	4·2	6·0
oves	1·5	2·6
koruza	13·8	14·0
krompir	14·4	18·4
sladk. repa	8·6	14·6

Produkcija premoga v Nemčiji.

Letos je produkcija premoga v Nemčiji močno nazadovala ter izkazuje v prvih sedmih mesecih 70,302.001 tona črnega premoga nasproti 84,019.290 tonam lani ter 74,605.623 ton rujavega premoga nasproti 84,948.222 tonam lani v istem času.

Monopol kave in čaja na Poljskem.

Poljska vlada namerava monopolizirati uvoz in prodajo kave in čaja potom ustanovitve privatne družbe, pri kateri bi bila država udeležena s 55%. Iz teh dohodkov računajo izboljšati državne prejemke za kakih 100 milijonov zlotov letno.

Za izboljšanje socialnega položaja v Italiji.

Da omeji število brezposelnih, obenem pa podpre domačo trgovino, industrijo in druge gospodarske panoge je italijanska vlada odobrila kredite v višini 800 milijonov lir za izredna javna dela, pri katerih bo zaposlenih skoraj 100.000 delavcev.

Zunanja trgovina Nemčije.

Trgovinska bilanca za julij izkazuje 792 milijonov mark izvoza in 562 milijonov mark uvoza ter je aktivna za 230 milijonov mark.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	274'50	275'—
1 ameriški dolar	56'50	56'50
1 avstrijski šiling	7'94	7'96
1 belga	7'87	7'90
1 bolgarski lev	—'409	—'408
1 češkoslovaška krona	1'674	1'67
1 francoski frank	2'22	2'22
1 italijanska lira	2'95	2'96
1 grška dragma	—'731	—'73
1 romuns... lej	—'336	—'33
1 španska peseta	5'60	5'17
1 danska krona	15'10	15'05
1 švicarski frank	10'98	11'03
1 hol. goldinar	22'79	22'80
1 turška lira, papir	26'79	26'60
1 zlati frank	10'985	10'98
1 kanadski dolar	56'20	56'10
1 norveška krona	15'10	15'05
1 brazilski milreis	5'20	5'20
1 argentinski pezos	15'90	15'80
1 egiptovski funt	281'50	281'30
1 albanski frank	10'77	10'80
1 švedska krona	15'116	15'08

Novi uradni kurzi za mesec september so z malimi korekturami enaki onim iz pretečenega meseca. Močno je nazadoval argentinski pezos, dočim se je španska peseta ponovno poboljšala.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 338—340, 7% Blairovo pos. 68—69-50, 8% Blairovo pos. 78—79-50, 7% inv. posojilo 71—72, tobačne srečke 20—ponudba, agrarne obveznice 43—45, begluške obveznice 54—56, Rdeči križ 40—ponudba, posojilo Drž. hipotekarne banke 71—73, Seligmanovo posojilo 78—80.

Vojna škoda, ki je doživela pretečen teden občuten padec, se je sedaj zopet nekoliko popravila, vendar še daleč ne dosega kurza izpred 14 dni. Tudi 7% investicijsko posojilo je šlo nekoliko navzgor. Sicer stanje neizpremenjeno in čvrsto.

Privatni efekti: Ljubljanska kredit. banka 121—126, Prva hrv. šted. 957 do 965, Strojne tov. 80, Kranjska ind. družba 312, Združene papirnice Vevče 120—122, Narodna banka 5450 povpraševanje, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpr., Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, »Trboveljska 215—220, Jadranska plovdba 460—462.

»Trboveljska« je ponovno nazadovala za 10 točk. Nasprotno pa so delnice »Jadranske plovdbne« za 10 točk poskočile. Sicer čvrsto in neizpremenjeno.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Tržna poročila.

Žito.

Na naših žitnih tržiščih ni nobenih sprememb.

Koruzna se je na ljubljanski borzi pocenila za 10 Din, vendar še vedno ne odgovarja cenam v drugih delih države, ki so nekoliko nižje. Zdrava, rešetana koruzna notira ob mlevski uvoznini, slov. postaja 137.50 do 140 Din, ob navadni voznini pa 142.50 do 145 Din.

Jajca.

Cena jajc je šla že pričetkom tedna močno navzgor ter plačujejo naši izvozniki po 80 do 85 par komad. Mnenja glede bodočih cen so deljena, vendar se pričakuje, da bo v Nemčiji po otvoritvi borz in olajšanju deviznih omejitev nastopilo že večje povpraševanje in z njim novo izboljšanje cen.

Cene govejega mesa padajo.

Dočim so cene govejega mesa v Sloveniji vsepovsod zelo visoke, so vsled konkurence močno padle na Hrvaškem, ter se na stojnicah prodaja meso 4, 6 in 10 Din po kvaliteti. Tudi v Koprivnici je pričel nek mesar sekati meso po 6 do 8 Din govedino in teletino ter po 8 do 12 Din svinjino, po 12 Din slanino ter po 14 Din mast in salo.

Hmelj.

V Savinjski dolini se je razvila že prav živahna kupčija ter je prodana že nad tretjina letošnjega pridelka. Cene so se nekoliko izboljšale, zlasti ker se je obiralo samo zdravo blago. Povprečno se je trgovalo po 9 do 10.50 za kg. Prvo vrstno blago hmeljarji še vedno zadržujejo, ker upajo spričo slabejše kvalitete v Nemčiji doseči višje cene.

V Vojvodini se je prodalo šele manjše količine. Hmelj na drogovich je dosegel ceno 8 do 10 Din. Prodanega je šele slab tretjina pridelka.

Tudi v Zatecu je trgovina živahna ter notira hmelj po 170 do 280 Kč.

V Nemčiji je položaj neizpremenjen, a se pričakuje dviga cen, ker je pridelok manjši kot se je računalo.

Poljski pridelki v Zagrebu.

Na zadnjem zagrebškem trgu se je prodajalo: seno po 90 do 110 Din, otava po 110 Din, detelja po 112 do 120 Din, slama za nasteljo po 60 do 70 Din za 100 kg, novi krompir se je prodajal po 1.50 Din, zelje pa po 1.50 do 2 Din kg.

Povpraševanje za naše sadje.

Od prijatelja našega lista smo prejeli prošnjo, naj mu preskrbimo nujno oferto za:

10 pagonov sliv za konserviranje in
10 vagonov sliv za destilacijo.

Dalje se zanima za dobavo prvovrstnih štajerskih jabolk.

Plačilo sledi takoj po prejemu blaga. Zahtevajte pa običajno bančno garancijo ali nepreklicni akreditiv.

Ponudbe (po možnosti v nemščini) je poslati na naslov: Jean Maycen, 4 Rue d'or, Strasbourg — France.

Okusna in zdrava

je

☛ KOLINSKA KAVA ☛

Iz tržišča kož.

Naša usnjarska industrija je zadnje čase nekoliko zmanjšala svoje zaloge sirovih kož, vendar se še vedno ne oskrbuje z novim blagom, deloma ker so cene domačega produkta še vedno previsoke, deloma pa ker prekomorsko blago ni še popolnoma gotovo, a že izdelano gre težko v prodajo.

Povprečne cene so že daljšo dobo neizpremenjene ter se plačujejo sirove kože nad 30 kg težine po 9 do 9.50 Din, izpod 30 kg pa po 8 do 8.50 Din kg. Srbske kože so za 10 odstotkov, bosanske pa za 20 odstotkov cenejše.

Telečje kože na domačem trgu nimajo kupcev in gredo skoraj vse za izvoz. Tudi tu ni posebnih prememb v ceni in se plačujejo kože z glavo in dolgimi nogami po 12.50 do 13 Din, brez glave in s kratkimi nogami pa po 15 do 16 Din.

Najslabše je pri trgovini kož drobnice, ki ne najde povpraševanja niti doma, niti v inozemstvu, vsled česar leži to blago pri producentih in malih nakupovalcih, ki čakajo, da se razmere razčistijo.

Cene plemenitih kovin.

Berlinska veletrgovina beleži sledeče cene plemenitih kovin: platin 4 RM; fino naravno zlato 2.795 RM; 900/000 lomljeno zlato 2.35 RM; 750/000 1.80 do 1.85 RM; 585/000 1.45 RM; 333/000 lomljeno zlato 0.75 RM; fino srebro 37.60 RM; 900/000 srebrni denar 31.85 RM; 800/000 lomljeno frebro 20 RM; 750/000 lomljeno srebro 18 RM.

Cenena perutnina v Slavoniji.

Na zadnjem sejmu perutnine v Dolnjem Miholju se je prodajalo: par piščancev po 10 do 13 Din, par kokoši 15 do 20 Din, par rac po 15 do 18 Din, par mladih gosi po 20 Din, a par starih gosi po 25 do 30 Din.

Znižanje cen francoskega železa.

Francoske železarne so s 1. septembrom znižale cene železa za 15 frankov pri toni na 225 do 272 frankov po kvaliteti.

Volna.

V naši državi pridobivamo letno okoli 15 milijonov kg volne. Letna potrošnja volne pa se računa na 20 milijonov kg. Domači fabrikanti volne so dosegli, da obstoji še danes na našo volno znatna izvozna carina, ki onemogoča način pridelovalcem vsak izvoz in jih stavlja v popolno odvisnost tvorničarjev. Istočasno pa so dosegli tudi ukinitve uvoznih carin za volno ter tako omogočili inozemskemu, zlasti cenejšemu avstralskemu blagu popolnoma svobodno konkurenco.

Domači ovčarji so imeli o priliki »Zagrebskega zborca« zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo za odpravo izvozne carine na domačo volno ter za uvedbo zaščitne uvozne carine na inozemsko blago.

Ameriško tržišče.

Ameriške blagovne borze notirajo sledeče cene (v oklepaju cene pred tednom):

V Čikagu notira žito: pšenica se navzlic pričakovanju še vedno ni okrepila v ceni ter notira 45-50 (pred tednom 46-50) centima za bušel (27-21). Pri ostalih vrstah žita je položaj nekoliko boljši ter notirajo za bušel (25-40 kg) sledeče cene v centimih: oves 21-15 (pred tednom 19-62); rž 33 (pred tednom 32-25); koroza 42-40 (pred tednom 41-25).

Bombaž je ob sodelovanju kartela obdržal staro ceno in celo porastel ter notira na new-yorški borzi 6-79 (nasproti 6-86) centima za libro (0-45 kg).

Kava, ki je bila že daljšo dobo v neprestanem padanju, se je tekom tedna okrepila ter notira v New-Yorku: »Rio« št. 7 4-90 (pred tednom 4-72) dolarja, »Santos« pa 7-38 (pred tednom 7-29) dolarja za vrečo.

Podražitev stekla.

Tvornice, ki proizvajajo finejše steklo, zlasti šipe za ure in slično blago, so vodile doslej ostro konkurenčno borbo. Pretečeni mesec pa so se sporazumele ter podražile ceno svojim izdelkom na približno dvojno dosedanjo višino.

Cene sadja na Dunaju.

Dne 1. t. m. se je na dunajskem sadnem trgu prodajalo: grozdje (na debelo) po 52 do 56 šilingov, jabolka po 35 do 36 in slive po 30 do 35 šilingov za 100 kg.

Naši izvozniki plačujejo tu jabolka po 75 par do 1.50 Din kg, grozdje pa po 1.50 do 3.50 Din.

Naš sadni izvoz.

Centralna komisija za sadje je ugotovila, da je bilo izvoženo preko Subotice: 640 vagonov sliv, 145 vagonov jabolk in 208 vagonov grozdja.

Slive so se izvozile največ na Češkoslovaško (409 vagonov), na Dunaj je šlo 109 vagonov, v Nemčijo pa 106 vagonov.

Jabolka so šla največ v Avstrijo (88 vagonov), na Češkoslovaško 44 in v Nemčijo 13 vagonov.

Grozdja se je izvozilo 97 vagonov v Avstrijo, 80 vagonov na Češkoslovaško in 31 vagonov v Nemčijo.

Ker je bilo protestiranih nekaj vagonov sliv, ki so bile trgane v nedozorelem stanju, opozarja Centralna komisija, da je prodaja in tudi sušenje nedozorelih sliv prepovedana.

Bombaž in bombaževa tkanina

Dočim se je bombaž pocenil zadnje čase za približno 20%, so šle cene bombaževih tkanin navzdol le za 4 do 5%. Bombaževe tvornice naglašajo, da je ta pocenitev utemeljena s tem, da znaša cena sirovega bombaža komaj slabo četrtnino gotovega izdelka; dobre tri četrtnine odpadejo na tkanje in režijo.

Konoplja.

Nova konoplja pride na trg šele čez kakih 10 dni, zato se v cenah novega blaga še ne more govoriti.

V Odzaci se plačuje stara prvovrstna kmečka konoplja po 4 do 4.75, secunda po 3.25 do 3.75, kardirana konoplja po 2.75 do 3.50, švingana konoplja pa: prima 6.25 do 6.75, secunda 5.50 do 6.

**Oglasi v „Malem Trgovcu“
se najbolje rentirajo, ker ima
med vsemi tisoči naročnikov
samo resne kupce!**

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 1. septembra 1931.

Govedina àkg: v mesnicah po mestu: I. 14—16, II. 12—14 Din; na trgu: I. 14—16, II. 12—14, III. 8—10, jezika 18, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 14—16, ledic 18, možganov 8—16, toja 6—8 Din.

Teletina za 1 kg: I. 16, II. 12, jeter 25, pljuč 16 Din.

Svinjina za 1 kg: I. 20—22, II. 16—18, III. 14—16, pljuč 8—10, jeter 16—18, jedic 25, glave 8, parkljev 4—6, slanine trebušne 13, slanine ribe in sala 18, slanine mešane 16, slanine na debelo 16, masti 16—18, šunke (gnjati) 24—25, prekajenega mesa I. 24—25, II. 18—20, prekajenih parkljev 5—7, prekajene glave 8—10, jezika 25 Din.

Drobnica za 1 kg: koštrunovega 12—14, jagnjetina 18—20 Din.

Konjsko meso za 1 kg: I. 8, II. 6 Din.

Perutnina: piščanec majhen 12—15, večji 18—22, kokoš 25—30, petelin 20—30, rača 30, domači zajec, manjši 8—10, večji 15 do 25 Din.

Ribe za 1 kg: karpa 22—30, linia 20—25, ščuke 33—40, postrvi 60, sulca 60, klina 15—20, mrene 10—14, pečenke 8—10 Din.

Klobase za 1 kg: krakovskih 32, debrecinskih 32, hrenovk 29—31, safalad 29—31, posebnih 29—31, tlačenk 32, svežih kranjskih 24, pol prekajenih kranjskih 25, suhih kranjskih 28—30, prekajene slanine 16 do 18 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, 1 kg surovega masla 25—28, čajnega masla 36—40, masla 30—36, bohinjkega sira 24, sirčka 7—8, jajca 0.50—1 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16—22, novega vina 14—16, 1 čaša piva 3—3.50, 1 vrček piva 5, 1 steklenica piva 5.50—6 Din.

Speecijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80—84, Santos 52—54, Rio 36—40, pražene kave I. 90—100, II. 80—90, III. 66—70, IV. 56—60, kristalnega belega sladkorja 12.75, sladkorja v kockah 14.25, kavne primesi 18, riža I. 9, II. 7, liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4% 4.75, navadnega kisa 4% 3, 1 kg soli morske debele 2.50, drobne 2.75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 30, 1 liter petroleja 7.40, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luža 3.75 čaja 80 Din.

Sadje: 1 kg jabolk I. 6, II. 4, III. 2-3, luksusnih hrušk 8, hrušk I. 6, II. 3-4, III. 2, ena limona 0.75-1.50, 1 kg mandeljnov 50, orehov 12, luščenih orehov 34-36, češpelj 4, suhih češpelj 10-12, suhih hušk 10-12, breskev 6-18, grozdja 5-8, 1 liter brusnic 8 Din.

Mlevski izdelki za 1 kg: moka št. 0 na debelo 3.35-3.70, na drobno 4, št. 2 na deb. 3.10-3.40, na drob. 3.75, št. 4 na deb. 2.60-2.80, na drob. 3.50, št. 6 na deb. 2.10-2.40, na drob. 3.25, kaše 5-6, ješprenja 5-6, ješprenjčka 8-10, otrobov 1.50-2, koruzne moke 2.50-3, koruznega zdroba 4-4.50, pšeničnega zdroba 5, ajdove moke I. 6-7, II. 5, ržene moke 3.50 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 ton premo-ga 460, m³ trdih drv 100-145, m³ mehkih drv 70 Din.

Kruh za 1 kg: belega 4.50, črnega 4-4, rženega 4-4 Din.

Žito za 100 kg: pšenica 210-220, rži 190-200, ječmena 180-200, ovsa 185-210, prosa 230-250, koruza 155-160, ajde 240-255, fižola ribničana 275, prepeličarja 325, 1 kg graha 8-10, leče 10-14 Din.

Zelenjave in gobe: 1 kg ajserice 3-4, 1 kg zgodnjega zelja 1-1.25, rdečega zelja 2, kislega zelja 4-5, ohrovta 1.50, kolerab 1.50-2, kolerab podzemljic -50, špinace 3-4, paradižnikov 2.50-4, kumar 0.50-0.75, kumaric za vkisovanje 100 10-12, buč 0.50-0.75, graha v stročju 5-6, fižola v stročju 2.50-5, fižola luščenega 3, čebule 2, česna 10-12, krompirja 1, repe -75, kisle repe 3, jurčkov 10, korenja 3-4, peteršilja 3-4, zelenjave za juho 3-4, zelene paprike 4-5, ena malancana 4-5 Din.

ZIVINA.

Na zagrebškem sejmu so cene za govejo živino v nadaljnjem padanju, dočim so se cene prašičev nekoliko okrepile.

Goveja živina je imela sledeče cene: voli I. 4-6.50 Din, II. 2.50-3 Din; biki 2.5 do 3.75 Din; junci in junice 3 do 3.75 Din; krave 1.75 do 3.75 Din za kg žive teže. Teleta so zopet težko padla ter se je plačevalo za kg žive teže po 4.25 do 7 Din, za zaklana teleta pa po 6 do 8 Din.

Konji: par 7000 do 8000 Din; žrebeta 1500 do 2500 Din komad; konji za meso 1.50 do 1.75 Din kg žive teže.

Prašiči: sremski zaklani po 11 do 12.50 Din kg.

Tudi v **Križevcih** so cene goveje živine dalje padle, prašičev pa porastle za povprečno 1.50 Din pri kg, ter se je trgovalo po sledečih cenah: voli 5 do 7 Din, krave 3 do 5.50 Din, junci po 4 do 6 Din, junice po 4 do 5 Din in teleta po 6 do 7 Din za kg žive teže. Prašiči so se dobro prodajali po ceni 8.50 do 10 Din za kg žive teže. Konji so imeli ceno 800 do 1200 Din komad.

Iste cene so bile tudi v Osijeku.

Lesno tržišče.

Povpraševanje za metlišča.

Jean Maycen, 4 Rue d'or, Strasbourg, France, se zanima za dobavo:

50 metlišč (z olivami) iz jelovine ali borovine. Pozneje bi prišlo do vagon-skih naročil.

Ponudbe pošljite naravnost na gornji naslov ter zahtevajte pri plačilnih pogojih bančno garancijo ali akreditiv.

Nazadovanje lesnega izvoza iz Poljske.

Navzlic velikemu prizadevanju, da si osvoji nova tržišča s konkurenčnimi cenami, je lesni izvoz iz Poljske v prvih sedmih mesecih ponovno padel ter izkazuje 889.602 toni (nasproti 1.404.163 tonam lani) v vrednosti 111 milijonov zlotov (lani 177.5 milijona zlotov).

Prodaja drv in lesa.

Direkcija šum v Ljubljani prodaja potom ofertalne licitacije:

1. večje množine bukovih drv do 15. t. m.;
2. večje množine raznega lesa do 12. t. m.

Podrobni pogoji in oglas je interesentom na razpolago pri Zbornici TOI.

**Ali ste poravnali
naročnino!**

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Na borzi ni nobenih novih dogodkov. Razporeženje je mlačno in sklepi majhni.

Cene, ki so po dolgem času nekoliko reducirane, smo objavili v zadnji številki.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Jelovi-smrekovi morali I., II., III. monte, bela zdrava, ostroroba roba, očeljeno gnilo in razbito ter mišičasto. in sicer 40 m³ 23/46 mm, 20 m³ 26/56 mm, 20 m³ 36/36 mm, 50 kub. m 46/46 mm, 50 m³ 35/66 mm, 50 m³ 36/56 mm, 20 m³ 68/66 mm, 30 m³ 76/76 mm, 30 m³ 95/95 mm, 30 m³ 115/115 mm. Franko vagon Sušak pristanišče.

Prima jelovi in smrekovi hlodi, absolutno sveže sečnje, za furnir, od 2 m naprej, od 40 cm naprej na najtanjšem koncu, merjeno na sredini brez skorje. Franko Sušak pristanišče.

1 vagon mecesnovih paralelnih desk I., II. 58 mm debeline, franko vagon nakladalna postaja.

300.000 hrastovih pragov za Italijo, franko jugoslovansko-italijanska meja.

500 m³ škoret 12 mm, od 8—15 cm širine, vezanih po 10 komadov. Din 350— za m³ franko Sušak.

Iščejo se bukova suha, zdrava drva za eksport v Italijo.

Išče se za eksport v Grčijo franko Djevdjelije, oziroma Sušak pristanišče: 250 m³ rezane smrekovine, paralelne, ostrorobe, očeljene, I., II. z 30% III., izključeno gnilo in razbito: 15% škoret, 12 mm, 4 m, 16 cm naprej, media 23/24 cm, 20% desk, 18 mm, 4 m, detto, 55% desk, 24 mm, 4 m, detto in 10 m³ desk, 33 mm, 4 m, 18 cm naprej, 10 m³ desk, 38 mm, 4 m, detto. (Ti dve debelini samo v I. in II. kvaliteti).

1 vagon bukovih tavolonov, suhih, samo I. kvalitete, obrobjeno in sicer: $\frac{1}{4}$ vagona 70 mm debeline, 4-50 dolžine; $\frac{1}{4}$ vagona 80 mm debeline, 4-50 m dolžine; $\frac{1}{4}$ vagona 40—80 mm, debeline, 2 m naprej. Cena franko meja Postojna.

Bukove doge: 20 mm debeline, 90 cm dolžine; 15 mm debeline, 105 cm dolžine. Franko meja Postojna tranzit.

5t18cmif .a56š bfs umlywh rdgo eniat lhw

»Ljubljana v jeseni«.

Prvi dnevi razstave »Ljubljana v jeseni«, potekajo tako, kot ta prireditelj v polni meri zasluži. Vprav nepričakovano velik obisk razstave pokazuje, kako zna naš človek ceniti to našo najodličnejšo ljudsko univerzo, na kateri dobi mnogo pobude za razmišljanje tako inteligent, kot naš priprost človek.

Jesenska razstava je v tujsko-prometnem pogledu najdostojnejši izraz hotenja in globokega razumevanja vseh krogov, kako pripraviti tujcu, ki obiskuje naša letovišča in zdravišča, bivanje pri nas čim najugodnejše. Tujsko-prometna razstava je razporejena tako, da se posamezni oddelki medsebojno izpolnjujejo, vsi skupaj pa tvorijo lepo zaokroženo harmonično celoto. Ponazorjevalna sredstva: grafikoni, plastike in slike, so izvršene s tako ljubeznijo, da se mora obiskovalec ustaviti ob njih, preglednost je tako smotrena, da moraš razumeti, kaj ti plastika ali tabela prikazuje.

Razstava mest nam pokazuje, kako so naša mesta naravnost tekmovala med seboj, da se nam predstavijo na

razstavi v najprazničnejši obliki. Vse, kar so naša mesta razstavila, je sam izbran, odličen material. V oddelku mest je skozi ves dan prava gneča in se skozi vrste včasih jedva preriješ.

Naše čebelarstvo in razstava medu sta mogočen glasnik, kako važna je postala ta naša narodno-gospodarska panoga in kako neprimerno se je topogledno vse izboljšalo, in da smo se tudi že v trgovskem oziru s stiki z inozemstvom v tej panogi zelo visoko povzpeli.

Razstava zelenjave nas je prijetno presenetila. Naše zelenjadarstvo je doseglo tako odlično stopinjo, da se nam našega pridelka tudi pred kritičnim očesom obiskovalca-tujca, ki nam zelenjavo v zimskih mesecih dobavlja, ni treba sramovati.

Naša sirarska in mlekarska izložba je vzorna, njeni izdelki so izvozne kakovosti.

Pokušnja vin v vinarski razstavi nam dokazuje odlično kakovost vin naše banovine. Povsod vidimo napredek.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**